

Kadernota 2024

Inhoudsopgave

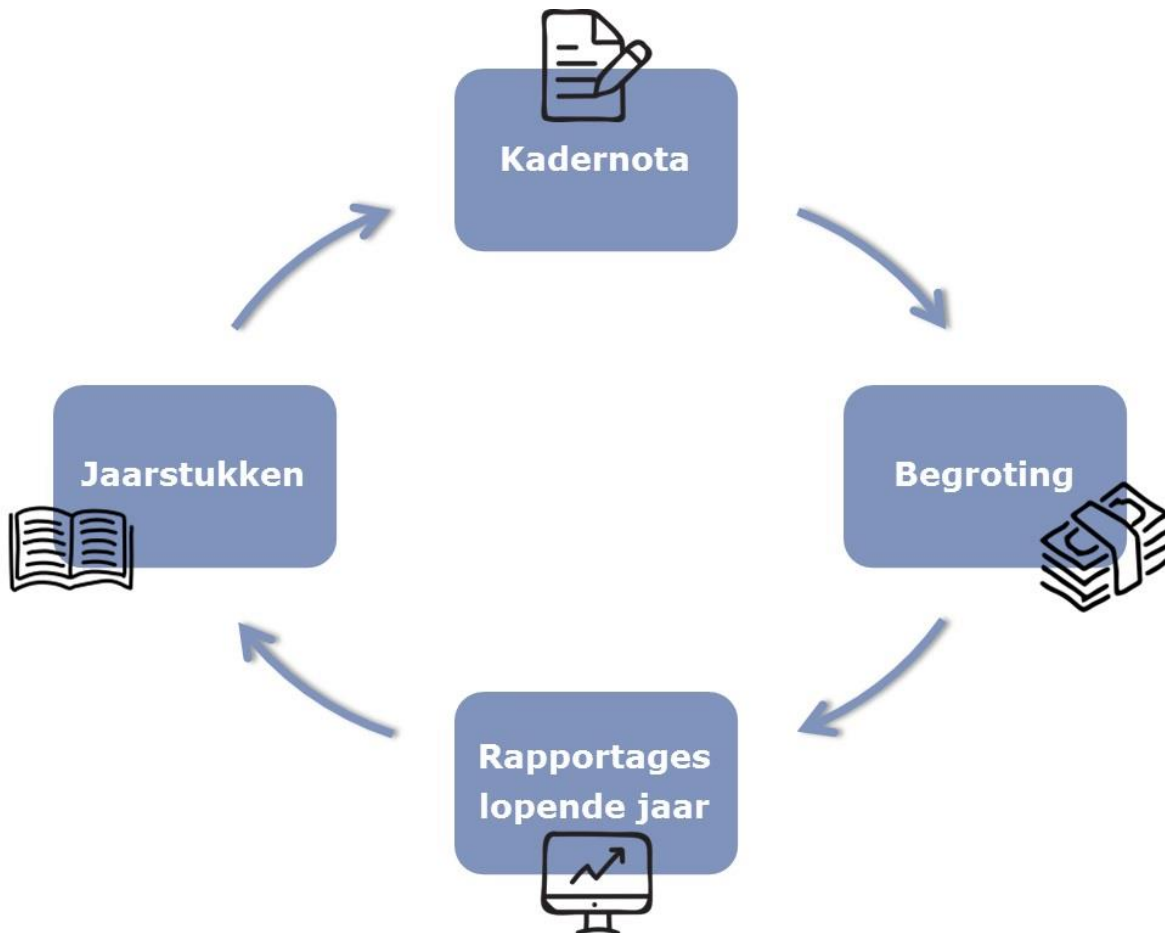
Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Functie van een Kadernota	3
Bestuurlijke hoofdlijn	4
Leeswijzer	5
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	6
Programma 1 Veiligheid	8
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	10
Programma 3 Economie	12
Programma 4 Onderwijs.....	14
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie.....	16
Programma 6 Sociaal Domein	18
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	20
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.....	23
Financiële kaders.....	26
Financiële beleidskaders	26
Financiële begrotingskaders.....	26
Overige financiële bijstellingen	28

Inleiding

Functie van een Kadernota

Hierbij bieden wij u de kadernota 2024 van de gemeente Veldhoven aan. Met dit document worden de beleidsmatige en financiële kaders vastgelegd voor de komende jaren. Hierdoor wordt een basis gelegd voor de programmabegroting 2024-2027.

De kadernota 2024 is het beginstuk van de planning en control cyclus 2024. Dit document bevat de beleidsmatige en financiële kaders die we bij de begroting verder invullen en uitwerken. Bij de begroting 2024 zal integrale besluitvorming plaatsvinden over deze uitwerking.

Op basis van de bestuursrapportages 2024 kunnen besluiten worden genomen en het lopende jaar worden bijgestuurd. Hierbij kan gedacht worden aan het overhevelen van middelen en bijstelling van kaders, ambities, prestaties en middelen. Deze worden direct verwerkt en kunnen ook een meerjarig effect hebben.

De jaarstukken 2024 zijn het slotdocument binnen de P&C-cyclus 2024. De verantwoording en conclusies uit deze jaarstukken worden vervolgens weer gebruikt als input voor de volgende kadernota (kaders bijstellen).

Bestuurlijke hoofdlijn

Deze Kadernota is het beginstuk van de planning & control cyclus 2024. Het is de basis voor de begroting die de raad later dit jaar vaststelt. In de Kadernota formuleren we doelstellingen, in de begroting vertalen we deze door naar activiteiten. Het vertrekpunt hierbij is het beschikbare budget. Kunnen we met deze activiteiten de doelstelling niet of onvoldoende realiseren? Dan wordt een aanvullend budget voorgesteld.

Het coalitieprogramma 2022-2026 *De Veldhovense opgaven – Investeren voor een duurzame toekomst* vormt de basis voor deze kadernota. Samen met de wettelijke doelen en eerder vastgestelde ambities.

Dat coalitieprogramma kent drie hoofdoopgaven: Toekomstbestendig en vernieuwend besturen, Duurzame toekomst en Gezonde groei. De schaa sprong, die enorme (economische) groei van Veldhoven en de regio met effect op diverse terreinen, stelt ons voor flinke opgaven en uitdagingen. Daarnaast worden de taken en opgaven van de gemeentelijke overheid steeds omvangrijker en complexer.

Toekomstbestendig en vernieuwend besturen

De snelle en wezenlijke veranderingen in de omgeving dwingen ons op zoek te gaan naar nieuwe rollen en werkwijzen, die aansluiting vinden bij de eisen die de huidige samenleving stelt. Daarnaast hebben we een organisatie nodig die in staat is in te spelen op die snelle veranderingen en de vele uitdagingen die daarmee gepaard gaan. De balans tussen onze ambities en groei én de beschikbare middelen en capaciteit blijft daarin een belangrijk aandachtspunt.

Daarbij hoort ook dat de gemeente verder kijkt dan een enkele bestuursperiode. In 2023 werken we hier al volop aan: de toekomstvisie van Veldhoven, de visie op het sociaal domein, de mobiliteitsvisie, het masterplan Citycentrum en de brede visie op participatie en democratisering. De uitvoering, de effecten en de opbrengst van deze visietrajecten verwachten we in 2024 en de jaren daarna.

Duurzame toekomst

Onze huidige manier van leven lijkt op de lange termijn onhoudbaar. We zien op allerlei terreinen de grenzen in zicht komen: klimaatverandering en overbelasting van de aarde zorgen voor veel problemen, we leven steeds langer en willen actief en zelfstandig blijven. Daarbij zorgt een ongezonde leefstijl voor veel gezondheidsproblemen. De ontwikkelingen die op ons afkomen dwingen tot keuzes. Ook op lokaal niveau kunnen onze keuzes het verschil maken. Voor het welzijn van onze inwoners en de toekomstige generaties zijn duurzame keuzes nodig, die we niet langer kunnen uitstellen. Hierbij moeten we verbanden leggen tussen verschillende maatschappelijke opgaven. Bij een duurzame toekomst voor alle Veldhovenaren hoort ook het creëren en stimuleren van sociale samenhang in de wijken. Sociaal contact tussen buurtgenoten draagt bij aan het voorkomen van eenzaamheid en aan een prettig leefklimaat.

Gezonde groei

Onder aanvoering van een onstuimig groeiend ASML ontwikkelen ook de toeleveranciers en het overige bedrijfsleven zich snel. Deze brede positieve economische impuls heeft direct effect op woningmarkt, de behoefte aan voorzieningen, goede zorg, onderwijs en een prettige leefomgeving.

De opgave voor de overheid spitst zich toe op de effecten van de groei. Het vraagt veel veerkracht, innovatie en inzet van onze samenleving. We moeten een schaa sprong maken, waarbij we nog steeds geen zekerheid hebben over hoe groot die sprong precies zal zijn. En daarbij de balans zoeken met een goede kwaliteit van leven. We krijgen een dubbele kwaliteitsslag voor onze kiezen. Daarom spreken we van gezonde groei.

Leeswijzer

De kadernota is opgesplitst in een tweetal delen:

1. Op programmaniveau wordt een omschrijving gegeven en worden beleidsmatige kaders in de vorm van doelstellingen geactualiseerd*;
2. De financiële kaders voor de begroting 2024 worden vastgelegd.

* De programma's bevatten verwijzingen naar documenten die relevant zijn voor de inleiding en de doelstellingen in het betreffende programma (openbare en primaire bronnen). Het betreffen visies, beleidsnota's, plannen, rapporten, etc.

Programma 0 | Bestuur en ondersteuning

Inleiding

De gevolgen van de sterke (economische) groei van Veldhoven en de regio zorgen voor grote opgaven en vraagstukken op diverse terreinen. Dat vraagt om een organisatie (bestuurlijk en ambtelijk) die dicht bij de inwoners, bedrijven en (maatschappelijke) organisaties van Veldhoven staat. En in de regio zichtbaar en actief is. De gemeente Veldhoven vraagt inwoners om mee te denken over nieuw beleid en projecten en wil aansluiten bij moderne ontwikkelingen op het gebied van (online) burgerparticipatie. Onze communicatie is open en transparant. We willen een omgevingsbewuste en communicatieve organisatie zijn.

Inwoners en organisaties mogen rekenen op een goede dienstverlening van gemeenten. Hierbij gaat het niet alleen over wat we leveren, maar ook hoe we onze diensten leveren. In de gemeente Veldhoven staat hierbij de vraag van de klant centraal. Het gaat niet alleen om houding en gedrag, techniek en processen, maar ook om een goede interne samenwerking. We helpen inwoners en organisaties zo goed mogelijk vanuit het principe 'digitaal waar het kan'. We staan voor een toegankelijke en passende dienstverlening.

Gemeenten gaan de komende jaren uitdagende financiële tijden tegemoet. De taken die we lokaal op ons bordje krijgen worden vanuit het Rijk niet altijd in voldoende mate financieel gecompenseerd. Het is aan ons, om zorg te dragen voor financiering van dit beleid. Het is van belang om de gemeentelijke financiën gezond te houden en een ambtelijke organisatie te hebben die de opgaven van nu en de toekomst aan kan met voldoende capaciteit. De uitdagingen die op ons pad komen vragen om een vitale en slagvaardige gemeentelijke organisatie.

Bronnen

- Kadernota Samenspraak 2012
- Participatie onder de Omgevingswet
- Bestuurlijke toekomstvisie gemeente Veldhoven
- Geactualiseerde Stadsvisie 2015-2030

Doelstellingen

0.01 De gemeentelijke organisatie is omgevingsbewust en communicatief

We staan als organisatie in contact met onze doelgroepen en netwerken in onze samenleving en passen onze communicatie daarop aan.

0.02 Onze dienstverlening is toegankelijk en passend

We zijn voor iedereen bereikbaar. Onze doelgroepen kunnen bij ons terecht voor informatie, producten en diensten. We stemmen onze dienstverlening af op de behoeften en de belangen van onze klant. Daarbij gaat het algemeen belang voor het individuele belang.

0.03 De gemeente Veldhoven heeft een duidelijke visie

We weten wie we zijn, wat we willen worden en dragen dat uit. We zoeken daarbij naar de balans tussen welvaart en welzijn.

0.04 De gemeentelijke organisatie is gezond, flexibel en slagvaardig

Het is fijn werken bij de gemeente Veldhoven. We zijn er voor de samenleving. Naast het uitvoeren van wettelijke taken, zijn we in staat om wensen en ambities te realiseren en kunnen we inspelen op ontwikkelingen.

0.05 Het financieel beleid van de gemeente is op orde

Veldhoven heeft een betrouwbaar en sterk financieel beleid, met een jaarlijks sluitende meerjarenbegroting. We dekken structurele uitgaven met structurele inkomsten.

Programma 1 | Veiligheid

Inleiding

De zorg voor veiligheid is een kerntaak van de gemeente. Die verantwoordelijkheid dragen we samen met vele (keten)partners. Veiligheid is veelomvattend en gaat om zaken waar inwoners dagelijks (bewust en onbewust) mee te maken krijgen. Denk daarbij aan veiligheid tijdens grote evenementen of de wetenschap dat de brandweer op tijd arriveert bij een brand, maar ook vervelende zaken zoals fietsendiefstal, woninginbraak, geweldpleging, ondermijning en jeugd- woon- of drugsoverlast. Veiligheid is een basisvoorwaarde voor een aantrekkelijke woon-, werk- en leef gemeente en voor een goede economische en sociale ontwikkeling.

Om dit te bereiken, werken wij vanuit een gezamenlijke visie: Wij willen een aantrekkelijke gemeente zijn waar inwoners, bedrijven en bezoekers zich thuis en veilig voelen. Daarbij wordt gekozen voor een aanpak met een balans tussen preventie, zorg en repressie. Wij vinden voorkomen beter dan genezen. Samenwerken is hierbij het belangrijkste. Inwoners, bedrijven, organisaties en veiligheidspartners zijn actief en helpen mee aan een veilige, leefbare en gezonde leefomgeving. Daarnaast heeft men het vertrouwen in de lokale overheid en staat de gemeente dichtbij haar inwoners en ondernemers. Op het gebied van veiligheid opereren wij als een eenheid met aandacht voor de lokale verschillen.

Hierbij zijn de volgende punten leidend:

- We werken aan veiligheid vanuit de eigen kracht van onze inwoners.
- We zorgen voor een overheid die snel, daadkrachtig en betrouwbaar handelt.
- We benutten de mogelijkheden van datagedreven werken.
- We zorgen voor een balans tussen preventie, zorg en repressie (praten waar kan en doorpakken waar moet).
- We hebben een intensieve samenwerking op zorg en veiligheid.
- We hanteren een wijk- en persoonsgerichte aanpak.

Als gemeente hebben we zowel een regisserende, faciliterende als uitvoerende rol. Binnen de veiligheidsthema's (High Impact Crime, Ondermijning, Digitale Veiligheid, Zorg en Veiligheid en Fysieke Veiligheid) stellen we prioriteiten. Alle thema's pakken we integraal met onze partners aan. Het succes van de aanpak zijn de incidenten die nooit hebben plaatsgevonden en de goede samenwerking om incidenten te voorkomen.

Bronnen

- Integraal Veiligheidsplan basisteam De Kempen 2023-2026
- Veiligheidsmonitor 2021 veldhoven
- www.waarstaatjegemeente.nl dashboard openbare-orde-en-veiligheid
- Regionaal-veiligheidsbeleid Oost-Brabant 2023-2026

Doelstellingen

1.01 Een verbetering van het veiligheidsgevoel

Inwoners van Veldhoven moeten met een veilig gevoel in hun wijk of buurt kunnen leven. Om dit veiligheidsgevoel te verbeteren, wordt ingezet op een aantal onderdelen:

- een verdere afname van de criminaliteit
- een verdere afname van incidenten en verstoringen van de openbare orde
- een verbeterde verankering van veiligheid in buurten en wijken
- een goede samenwerking, waarin we met ketenpartners een gezamenlijke focus hebben

1.02 Het verminderen van criminaliteit met een hoge maatschappelijke, financiële en /of persoonlijke impact (HIC-feiten)

Deze vorm van criminaliteit heeft veel impact op slachtoffers en is daarom belangrijk om te bestrijden. We staan als organisatie steeds meer in verbinding met de samenleving om de HIC-feiten en de impact die ze hebben, te voorkomen. We zorgen voor integrale preventieve (om te voorkomen) en repressieve acties (om aan te pakken).

1.03 Het voorkomen, verstoren en stoppen van ondermijnende criminaliteit

Ondermijnende criminaliteit verstoort de balans tussen onderwereld (criminelen) en bovenwereld (de samenleving). Daarmee is ondermijnende criminaliteit een minder zichtbare vorm van criminaliteit, maar kent daarentegen grote gevolgen en impact voor de samenleving in zijn geheel. Ondermijnende criminaliteit creëert gevaarlijke situaties, bijvoorbeeld brand- en explosiegevaar, afpersing, intimidatie met geweld of milieuschade. Ondermijning zorgt ook voor oneerlijke concurrentie ten opzichte van onze inwoners, ondernemers en organisaties.

1.04 We verminderen het aantal slachtoffers op het gebied van gedigitaliseerde criminaliteit (Cybercrime)

Gedigitaliseerde criminaliteit is een verzamelterm geworden van alle criminaliteit die met een computer en op internet worden gepleegd. Maar ook incidenten zoals: sexting of digitaal pesten vallen onder deze term. Dit thema is inmiddels het snelst groeiende thema in de veiligheidswereld en is daarmee belangrijk om aan te pakken.

1.05 De impact van complexe zorg- en veiligheidsproblematieken zo beperkt mogelijk houden voor de samenleving

Onder complexe zorg- en veiligheidsproblematieken vallen meerdere onderwerpen: Jeugdzorg- en veiligheid, Jeugdproblematiek, Polarisatie en Radicalisering, Woonoverlast, Personen met onbegrepen gedrag, Nazorg ex-gedetineerden en familienetwerken. In deze veiligheidsthema's zien we als trend, een toename in de complexiteit van de zaken en daarentegen minder mogelijkheden om deze zaken op te lossen. Veldhoven streeft naar een juiste balans tussen preventie, repressie en zorg. We kijken daarbij binnen alle domeinen en denken vanuit de bedoeling en de leefwereld van onze kwetsbare inwoners. Het is van belang om met elkaar voorwaarden te creëren, waardoor iemand "fijn" kan wonen, zonder dat de buurt overlast ervaart. We praten waar kan en pakken door waar moet!

1.06 We zorgen voor het behouden van een veilige en fysieke leefomgeving en zijn in staat om adequaat te reageren op rampen en crisissituaties.

Dit thema richt zich op fysieke veiligheidsvraagstukken, zoals brandveiligheid, externe veiligheid, rampenbestrijding en crisisbeheersing. De gemeente Veldhoven pakt haar regie op het behouden (preventief) danwel herstellen (repressief) van de veilige fysieke leefomgeving en beperkt hierin de impact voor de samenleving. Daarnaast onderhoudt de gemeente Veldhoven haar professionele crisisbeheersings- en incidentenbestrijdingsorganisatie, die haar taak goed kan uitvoeren. Verder beschikt zij over een goede brandweezorg, met een voldoende niveau van bluswater en bereikbaarheid.

Programma 2 | Verkeer, vervoer en waterstaat

Inleiding

Mensen verplaatsen zich over allerlei afstanden, om verschillende redenen, op diverse tijdstippen en met verschillende vervoermiddelen. Mobiliteit stopt niet bij de gemeentegrens. We werken daarom structureel regionaal samen op bestuurlijk en ambtelijk niveau. Daarin komen strategische en tactische ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit aan de orde, maar ook de relatie van bereikbaarheid met het verbeteren van ons leef-, woon- en vestigingsklimaat.

We investeren steeds meer in andere en duurzamere manieren van mobiliteit. Dit wordt de transitie duurzame mobiliteit genoemd. De geleidelijke overgang naar een duurzaam, integraal mobiliteitssysteem dat ook anticipeert op komende ontwikkelingen.

Plannen voor wonen, werken en bereikbaarheid worden in samenhang opgesteld. De hieruit voortkomende plaatselijke- en regionale maatregelen sluiten we op elkaar aan. Daarnaast richten we ons ook lokaal op de integrale verbinding met de onderwerpen als welzijn, gezonde groei en duurzame toekomst.

We gebruiken beschikbare data en moderne technieken, die ons helpen bij de opgaven waar we voor staan. Daarnaast helpen ze ons bij een objectieve monitoring en/of toetsing.

De komende jaren werken we aan het op peil houden en verbeteren van de bereikbaarheid van Veldhoven en het verbeteren van de verkeersveiligheid. Dit doen we binnen de kaders van de bereikbaarheidsagenda en het actuele Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan en een op te stellen mobiliteitsvisie. Ook de Omgevingsvisie en het Maatregelenpakket De Run zijn een belangrijke leidraad.

Onze aanwezige infrastructuur onderhouden we goed. Hiermee is de veiligheid en het comfort van de weggebruiker geborgd. Handvat voor de uitvoering van dit onderhoud vormt het integraal beheerkader met de bijbehorende beheerplannen.

Bronnen

- Integraal beheerkader openbare ruimte
- Bereikbaarheidsagenda
- GVVP (Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan)
- Omgevingsvisie
- Maatregelenpakket De Run

Doelstellingen

2.01 We creëren een samenleving met duurzame mobiliteit waarbij onze inwoners zich vaker te voet, met de fiets of in het OV verplaatsen.

We dragen hiermee bij aan het reduceren van de CO₂ uitstoot in 2030 met 17 procent ten opzichte van 1990 in de sector mobiliteit. Doordat er steeds minder ruimte is in het openbaar gebied zetten we meer in op duurzame mobiliteit, zeker bij multi gebruik. Dit sluit ook aan bij de behoefte om minder CO₂ uit te stoten.

2.02 Het totale functioneren van het verkeer in Veldhoven sluit zo goed mogelijk aan op de veranderende fysieke leefomgeving.

We onderzoeken en leggen verbindingen (bijvoorbeeld de HOV 4) tussen het totale functioneren van het verkeer in Veldhoven en andere functies binnen de openbare ruimte.

2.03 De gemeentelijke infrastructuur blijft op een voldoende kwaliteitsniveau.

We onderhouden de gemeentelijke infrastructuur (wegen, kunstwerken, openbare verlichting en verkeersregelininstallaties) op de afgesproken onderhoudsniveau's vanuit de verschillende beheerplannen.

2.04 We streven naar een betere verkeersveiligheid.

Zowel de Provincie Noord-Brabant als de gemeente streven naar 0 verkeersslachtoffers.

Programma 3 | Economie

Inleiding

We wonen en werken samen in de technologie- en maakregio van Nederland, Brainport Eindhoven. De regio is uitgegroeid tot een belangrijke mainport van Nederland. Dit brengt enorme economische groei met zich mee, maar schept ook een verantwoordelijkheid. Met de vestiging van ASML, als sleutelspeler van de Brainportregio, hebben we een belangrijke opgave om de groei en het bijbehorend ecosysteem op een zo gezond mogelijke manier te faciliteren. We moeten daarbij het belang en de waarde van ons lokaal MKB niet uit het oog verliezen. Ook het lokaal MKB groeit en vormt door haar maatschappelijke lokale betrokkenheid de ruggengraat van onze Veldhovense economie. De groei van onze gemeente en het aantal arbeidsplaatsen, maakt ook dat het voorzieningenniveau in gelijke tred moet meegroeien. Het Citycentrum vraagt onze acute aandacht. Een heroriëntatie op en investeringen in de toekomst van het Citycentrum zijn noodzakelijk om van het Citycentrum een toekomstbestendig en kloppend hart voor alle Veldhovenaren te maken.

Bronnen

- Transitievisie Warmte 1.0
- Beleidskader hernieuwbare elektriciteit en besparing
- Samenwerkingsakkoord Metropoolregio Eindhoven 2023-2026
- Samenwerkingsagenda Stedelijk Gebied Eindhoven
- Brainport Agenda 2020
- Verkenning naar de toekomst van het Citycentrum Veldhoven juli 2021

Doelstellingen

3.01 Faciliteren en versterken van een veerkrachtig economisch systeem

We versterken de economie in de Brainportregio door: 1) het beschikbaar houden en maken van ruimte voor diverse economische sectoren 2) het zoveel mogelijk beschikbaar krijgen en houden van talent en 3) ervoor te zorgen dat de economische groei bijdraagt aan Brede Welvaart in onze regio. Binnen de Strategische Agenda Brainport maken we als regio hier afspraken over met de rijksoverheid en de provincie. Door deelname aan Brainport Eindhoven maken we als regio samen deze agenda en werken we aan de verdere doorontwikkeling van de mainportstatus.

3.02 Realiseren van een aantrekkelijk en toekomstbestendig vestigingsklimaat op de bedrijventerreinen in Veldhoven en zorgen dat er voldoende ruimte behouden blijft om te ondernemen.

We ontwikkelen onze bestaande bedrijventerreinen De Run en Habraken naar aantrekkelijke en toekomstbestendige werklocaties voor ons lokaal MKB en de high-tech (maak)industrie. Wat een aantrekkelijk werkklimaat precies inhoudt, kan per terrein verschillen. Het is het resultaat van het gesprek waarin de wensen en behoeften van ondernemers samenkomen met onze (publieke) ambities en opgaven op het gebied van mobiliteit, energietransitie/-congestie, nieuwe vormen van stedelijke mixmilieus en klimaatadaptatie.

3.03 Voorzieningenniveau afstemmen op de groei van de gemeente Veldhoven

De gemeente Veldhoven groeit en daarmee ook de behoefte aan een breed palet aan voorzieningen. Binnen het programma Economie wordt met name gekeken naar de retail, horeca en vrijetijdseconomie. Belangrijke ontwikkeling is de realisatie van het Citycentrum als toekomstbestendig hart van Veldhoven.

3.04 Blijven inspelen op wensen en behoeftes van ondernemers

Het is belangrijk in contact te blijven met onze bedrijven en haar belangenorganisaties om hun wensen te vertalen naar de gemeentelijke opgaven voor de toekomst.

Programma 4 | Onderwijs

Inleiding

We willen dat al onze Veldhovense jongeren goed voor zichzelf kunnen zorgen wanneer ze later volwassen zijn. Onderwijs helpt hen om dit te leren. School is een belangrijke plek waar kinderen talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen. We vinden het daarom van belang dat jongeren -indien dit binnen hun mogelijkheden ligt- een opleiding volgen en diploma halen. Als gemeente zijn wij verantwoordelijk voor voldoende onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer, leerplicht en het aanbod van voorschoolse Educatie (VE) en peuterwerk. Daarnaast zijn we -mede- verantwoordelijk voor de aansluiting tussen het onderwijs en preventief jeugdbeleid/jeugdhulp. Wij gaan echter niet over de inhoud van het onderwijs. Deze verantwoordelijkheid ligt bij de schoolbesturen.

We zorgen ervoor dat kinderen zoveel als mogelijk dichtbij huis naar school kunnen en gebruik kunnen maken van een voorschoolse voorziening. De verwachte toename van het aantal inwoners en kinderen zal uitbreiding van de onderwijscapaciteit en voorschoolse voorzieningen noodzakelijk maken. Dit vraagt om het actueel houden van het Integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP).

Ook het aantal nieuwkomers in de gemeente zal naar verwachting de komende jaren verder toenemen. Internationalisering van het onderwijs vinden wij daarom een belangrijke ontwikkeling. Alle jongeren moeten een passende plaats krijgen binnen het onderwijs en de kinderopvang. De personele krapte op de arbeidsmarkt vormt hierbij een uitdaging.

Wij willen dat iedereen naar eigen vermogen meedoet in Veldhoven. Dat is moeilijk als je de Nederlandse taal niet goed beheerst of digitaal niet zo handig bent. We taalachterstanden en kansenongelijkheid moeten worden voorkomen en opgelost, zowel bij jeugdigen als bij volwassenen.

Bronnen

- Kadernota "Focus op alle jeugd"
- Integraal Huisvestingsplan onderwijs Veldhoven
- Verordening Leerlingenvervoer Veldhoven
- Regionaal Programma Integrale Aanpak Laaggeletterdheid 2020 – 2024
- Uitvoeringsprogramma VSV en JIKP 2020-2024 RMC-regio 37 Zuidoost-Brabant

Doelstellingen

4.01 Leerlingen kunnen dicht bij huis onderwijs volgen

Jeugdigen krijgen de mogelijkheid om dicht bij huis naar school te gaan. Het liefst in de buurt waar zij opgroeien. De gemeente zorgt voor voldoende en kwalitatief goede onderwijshuisvesting. Daarnaast ondersteunen wij onze onderwijspartners in het streven naar inclusiever onderwijs. Dit houdt in dat jeugdigen -voor zover mogelijk- naar een reguliere school gaan. Indien het niet mogelijk is om dichtbij huis onderwijs te volgen, hebben jeugdigen -onder bepaalde voorwaarden- recht op leerlingenvervoer.

4.02 Bevorderen van de ontwikkelkansen van alle jeugd

Jeugdigen krijgen de kans om zich te ontwikkelen tot zelfredzame burgers die een positieve bijdrage leveren aan de samenleving. Om dat te kunnen bereiken moeten jeugdigen de gelegenheid krijgen om hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Daarnaast willen we dat een eventuele taalachterstand van peuters bij instroom naar het basisonderwijs is afgenomen.

4.03 Vergroten van de basisvaardigheden van volwassenen

We ondersteunen volwassen inwoners -waar nodig- in hun basisvaardigheden op het gebied van taal en digitale participatie.

4.04 Voorkomen van ongeoorloofd schoolverzuim

We zorgen er door preventieve inzet voor dat ongeoorloofd schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten zoveel als mogelijk worden voorkomen. Indien er sprake is van schooluitval of voortijdig schoolverlaten zetten we waar mogelijk in op terugkeer naar het onderwijs.

Programma 5 | Sport, cultuur en recreatie

Inleiding

Vanuit sport, cultuur en (openlucht)recreatie dragen wij bij aan positieve gezondheid voor al onze (toekomstige) inwoners en bezoekers. Wij zetten er op deze drie onderdelen op in om de kwaliteit van leven te verbeteren.

Sport en Bewegen

Op het gebied van sport en bewegen zetten we in op gezondheidsbevordering door alle Veldhovenaren (meer) in beweging te krijgen. Het visiedocument "Veldhoven Beweegt!" en het Lokaal Sportakkoord geven de richting aan voor de uitrol van activiteiten. We zetten daarbij nadrukkelijker in op:

- het verder versterken van de samenwerking binnen de sport- en beweeginfrastructuur;
- de verdere verduurzaming van sportaccommodaties;
- en het benutten van de openbare ruimte om voor alle doelgroepen het ongeorganiseerd sporten en bewegen te stimuleren.

Cultuur

Cultuur voegt waarde toe aan het leven van mensen. Het draagt bij aan een gevoel van eigenwaarde, talentontwikkeling en identiteit. Het gaat bij identiteit nadrukkelijk ook om het sterker uitdragen van erfgoed. Daarnaast versterkt cultuur het aantrekkelijke leef- en vestigingsklimaat. In onze visie op cultuur 'Cultuur verbindt Veldhoven' zijn onze culturele ambities benoemd. Het culturele aanbod dient-naast toegankelijk, aantrekkelijk, betaalbaar en duurzaam-beschikbaar te zijn voor iedereen. Alleen dan zal het ons leef- en vestigingsklimaat versterken. Culturele activiteiten zijn gericht op eigen ontwikkeling en ontspanning. En door gezamenlijk culturele maatschappelijke activiteiten te beleven versterkt het de sociale cohesie.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Ruimte voor groen en water speelt een belangrijke rol in de verdere ontwikkeling op het gebied van flora, fauna, klimaat en de algehele gezondheid van de inwoners. We willen zorgen voor een betere biodiversiteit: steeds meer soorten insecten, wilde bloemen, vogels en dieren. We onderhouden al het groen zoveel mogelijk op een natuurvriendelijke manier. Hiermee borgen we ook de kwaliteit en de veiligheid van de groene omgeving. Het integraal beheerkader openbare ruimte en het bijbehorende groenbeheerplan vormen hiervoor de basis. De grote opgave waar we voor staan om Veldhoven verder te verduurzamen en klimaatadaptief in te richten, vraagt nu en in de toekomst ook om een stevige, integrale lokale aanpak.

Bronnen

- Visiedocument Veldhoven Beweegt
- Visiedocument Cultuur verbindt Veldhoven
- Integraal beheerkader openbare ruimte

Doelstellingen

5.01 Beschikbaar stellen van sport- en cultuuraanbod

Sport/beweeg- en cultuuraanbod dragen bij aan lichamelijke en geestelijke gezondheid. Wij faciliteren om die reden een toegankelijk, aantrekkelijk, betaalbaar, veilig en duurzaam aanbod van sport/beweeg- en culturele activiteiten.

5.02 Stimuleren van deelname aan sport en cultuur

Deelname aan sport/bewegen en cultuur dragen bij aan een gezond lichaam en een gezonde geest. Wij stimuleren deelname aan sport/bewegen en cultuur voor alle Veldhovenaren.

5.03 Behouden van historisch erfgoed

Wij stimuleren het behoud van ons (historisch) erfgoed.

5.04 Bevorderen van een duurzame en natuurvriendelijke leefomgeving.

We zorgen voor een goed onderhouden, gereinigde, openbare ruimte, waaronder beperkte overlast van zwerfvuil, graffiti, onkruid en hondenpoep. We breiden biodiversiteit uit daar waar dat kan en bij het bestrijden van ziekten en plagen (zoals eikenprocessierupsen, ratten) gebruiken we biologische methoden.

Programma 6 | Sociaal Domein

Inleiding

Vanuit het sociaal domein dragen we bij aan een duurzame toekomst voor al onze inwoners. Dat doen we vanuit de gedachte, waarbij we willen dat onze inwoners:

- zich zo gezond, positief en veilig mogelijk ontwikkelen;
- zo optimaal mogelijk mee kunnen doen in de (lokale) samenleving;
- zo lang mogelijk in hun eigen leefomgeving kunnen blijven wonen;
- zo goed en lang mogelijk sociaal en financieel zelfredzaam zijn en eigen regie over hun leven kunnen voeren.

De verantwoordelijkheid om dit te bereiken ligt primair bij de inwoner zelf. Daarbij vinden we 'een beroep doen op de naaste omgeving' vanzelfsprekend. Inwoners die (nog) niet zelfredzaam zijn of dat tijdelijk niet kunnen zijn, ondersteunen we (tijdelijk) met als doel om hen zoveel mogelijk weer zelfredzaam te maken dan wel de kwaliteit van leven te verbeteren.

Wij vinden voorkomen beter dan genezen. Daarom zetten we in op preventie en voorliggende voorzieningen die toegankelijk en laagdrempelig zijn. Onze maatwerkvoorzieningen vanuit de sociaal domein-wetten zien we als vangnet en sluitstuk van onze ondersteuning.

We werken hiervoor integraal samen en zorgen voor de verbinding in de opgaven van het sociale en het fysieke domein. We betrekken hierbij nadrukkelijk zowel externe partners als inwoners zowel bij de ontwikkeling als de uitvoering van beleid. Als gemeente hebben we zowel een regisserende, faciliterende als uitvoerende rol.

Bronnen

- Kadernota "Focus op alle jeugd"
- Visie op maatschappelijke participatie 'Veldhoven Vooruit'
- Algemene subsidieverordening gemeente Veldhoven 2017
- Subsidieregeling Goed Woon- en Leefklimaat 2021
- Subsidieregeling Vitale Samenleving 2021
- Verordening Sociaal domein Veldhoven
- Goed wonen in een groeiend Veldhoven Woon(zorg)visie 2023-2027

Doelstellingen

6.01 Versterken van de sociale basisstructuur

We subsidiëren maatschappelijke- en culturele organisaties om onze doelstellingen te realiseren. Door meer samenhang en verbinding tussen organisaties en activiteiten versterken we de sociale basisstructuur.

6.02 Versterken van de sociale samenhang in buurten en wijken

We dragen bij aan het creëren en verstreken van een gevoel van saamhorigheid en verbondenheid onder bewoners. Het moet bijdragen aan een veiligere en prettiger leefklimaat en betere leefbaarheid in de wijk. Ook kan het bijdragen aan het verminderen van eenzaamheid, een groter sociaal netwerk en het bevorderen van participatie en betrokkenheid van bewoners in de wijk.

6.03 Bevorderen van zelfredzaamheid en maatschappelijke deelname

We continueren, transformeren en ontwikkelen de diverse (nieuwe) vormen van ondersteuning en voorzieningen in het kader van de Wmo. We geven daarmee een antwoord op de uitdagingen waarmee we binnen het sociaal domein te maken hebben en sluiten aan op de behoeften van de veranderende samenleving.

6.04 Bevorderen inclusieve samenleving

Vergroten van bewustwording over en inzet van ervaringsdeskundigheid van mensen met een beperking draagt bij aan een inclusieve samenleving.

6.05 Bevorderen optimale opgroeikansen voor jeugdigen

We ondersteunen ouders en jeugdigen in het opvoeden en opgroeien o.a. middels het laagdrempelige aanbod van het Centrum voor Jeugd en Gezin. Indien nodig zetten we geïndiceerde jeugdhulp in. Bij risicovolle situaties grijpen we snel en effectief in. Professionals in het jeugddomein geven de ondersteuning integraal vorm.

6.06 Vergroten van financiële redzaamheid

We ondersteunen inwoners in een financieel kwetsbare positie, om te voorkomen dat er problematische schulden ontstaan. Dit doen we door inkomensondersteuning, het geven van uitvoering aan onze minimaregelingen en schulddienstverlening. Bij schulddienstverlening ligt de nadruk op inzet van vroegsignalering en budgetcoaching.

6.07 Vergroten uitstroom naar betaald werk

Door de inzet van een arbeidsmakelaar en de klantmanagers werk worden mensen met een uitkering naar betaald werk begeleid. De arbeidsmakelaar benadert bedrijven voor geschikte vacatures. De klantmanagers zorgen, soms met inzet van onze partner Ergon, voor het werkfit maken van de uitkeringsgerechtigden. Iedereen met een uitkering volgt een weg naar werk, tenzij er medische of dringende redenen zijn waarbij dit (voorlopig) niet kan. Als werk (nog) niet mogelijk is, wordt ingezet op vrijwilligerswerk of sociale activering.

6.08 Vergroten integratie nieuwkomers

We ondersteunen vergunninghouders die inburgeringsplichtig zijn in hun inburgeringstraject. We bieden hen taalonderwijs en diverse workshops over het leven in Nederland en het deelnemen op de arbeidsmarkt. Daarnaast hebben we een aanbod om hen financieel zelfredzaam te maken. We ontzorgen hen financieel daar waar dat nodig is. De ondersteuning bieden we voor een periode van 3 jaar na huisvesting in Veldhoven.

Programma 7 | Volksgezondheid en milieu

Inleiding

Onze huidige manier van leven is op de lange termijn onhoudbaar. We zien op allerlei terreinen de grenzen in zicht komen. De gevolgen van klimaatverandering, vervuiling en uitputting van de aarde worden steeds zichtbaarder. De druk op de gezondheidszorg wordt alsmat groter. We leven steeds langer en willen actief en zelfstandig blijven én een ongezonde leefstijl zorgt voor veel gezondheidsproblemen.

Wij willen dat iedereen mee kan doen in de verduurzamingsopgave en zetten onze inwoners en ondernemers in de aanpak centraal. We bieden waar nodig gepaste ondersteuning en bouwen aan een netwerk van partijen die hier iets in kunnen betekenen. Als gemeente nemen we verschillende rollen in. Met gebiedsgerichte activiteiten gaan we op zoek naar energie en kwaliteiten in de samenleving. We faciliteren inwoners en ondernemers die alleen of met buurtgenoten hun pand, straat of buurt willen verduurzamen. Voor die doelgroepen die wat extra hulp kunnen gebruiken of waarvoor de algemene aanpak niet werkt, ontwikkelen we een aanpak op maat. Tenslotte nemen we als gemeente een voorbeeldrol in. We maken werk van het verduurzamen van de gemeentelijke organisatie, ons vastgoed en de openbare ruimte.

We streven ernaar dat elke inwoner van de gemeente Veldhoven een goed en gezond leven kan leiden en het vermogen heeft om regie te voeren op het eigen leven. Positieve gezondheid vormt het uitgangspunt, aangezien gezondheid veel meer betekent dan 'niet ziek zijn'. Met die brede benadering dragen we bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. De komende jaren treedt in Veldhoven een aanzienlijke vergrijzing van de bevolking op. Het aantal 65 plussers neemt naar verwachting in Veldhoven met 36 procent toe. Veel van deze oudere inwoners hebben op enig moment een zorg en ondersteuningsvraag. Zorg en ondersteuning die vooral in de wijk en buurt zijn beslag moet krijgen, ook voor de groeiende groep dementerenden.

Bronnen

- Integraal beheerkader openbare ruimte
- rapport Opnieuw Verbonden Luchthaven Eindhoven
- Transitievisie Warmte
- Beleidskader-hernieuwbare-elektriciteit-en-besparing
- Omgevingsvisie
- Beleidsregels laadvoorzieningen voor elektrische auto's in de openbare ruimte
- Uitvoeringsprogramma afval 2021-2025

Doelstellingen

7.01 Gezond leven bevorderen

Door een domeinoverstijgende, integrale en langjarige aanpak te stimuleren en verbreden, vergroten we voor inwoners de kans op een gezond leven.

7.02 Inzet van dure zorg voorkomen

Door in te zetten op vroegsignalering, preventie en normaliseren, willen we het beroep op duurdere zorg beperken.

7.03 Sociaal-economische gezondheidsverschillen verkleinen

We zetten in op thema's waar de meeste gezondheidswinst te behalen is en verkleinen op die manier gezondheidsverschillen tussen inwoners. We denken en handelen vanuit de methodiek Positieve Gezondheid. Deze methodiek brengt samenhang aan tussen levensgebieden en draagt bij aan een integrale aanpak.

7.04 De volksgezondheid houden we op peil.

We hebben op verschillende velden invloed op de volksgezondheid. Als gemeente is het onze taak (rioolonderhoud, afvalinzameling, gezonde levensstijl) om een positieve bijdrage hierbij te leveren.

7.05 Afname van de hoeveelheid restafval en het steeds opnieuw gebruiken van grondstoffen

We stimuleren inwoners om hun afval beter te scheiden.

Bij een goede afvalscheiding neemt de hoeveelheid restafval af én de hoeveelheid gescheiden afvalstromen toe.

Gescheiden afvalstromen hebben een goede kwaliteit nodig om opnieuw als grondstof te kunnen gebruiken.

7.06 Afname van het aardgasverbruik van alle gebouwen

Aardgas draagt bij aan klimaatverandering. Een belangrijke stap naar een aardgasvrije toekomst is het verminderen van het aardgasverbruik voor de verwarming van gebouwen. Om het aardgasverbruik te verlagen richten we ons op het helpen van inwoners, ondernemers en verenigingen bij deze verandering. We helpen ze bij het bewuster omgaan met warmte, het isoleren van hun woningen/bedrijfspannen en het overstappen op duurzame alternatieven voor aardgas. Ook brengen we het aardgasverbruik van onze eigen gebouwen omlaag.

7.07 Toename van de hoeveelheid in Veldhoven opgewekte hernieuwbare elektriciteit

Zelf hernieuwbare elektriciteit opwekken is nodig om het gebruik van fossiele brandstoffen (zoals aardgas en benzine/diesel) te verlagen. Door dit te doen, helpen we de klimaatverandering tegen te gaan. Naast het besparen van energie, zetten we zoveel mogelijk in op het opwekken van zonne-energie op daken van woningen en bedrijven, grote parkeerterreinen en in wegbermen. Hierbij vormt het steeds drukker wordende elektriciteitsnetwerk een belangrijk aandachtspunt.

7.08 Iedereen kan meedoen met de energietransitie

Als gemeente vinden we dat iedereen recht heeft op een gezonde, betaalbare en duurzame plek om te wonen, te werken of te recreëren. We zetten ons samen met onze partners en onze inwoners en ondernemers in om de randvoorwaarden te scheppen voor een rechtvaardige energietransitie waarin iedereen die mee wil doen dat ook kan.

7.09 Afname van de uitstoot van broeikasgassen

De uitstoot van broeikasgassen is de belangrijkste oorzaak van de klimaatverandering. In Europa en Nederland is het beleid erop gericht om de uitstoot van broeikasgassen in 2030 met ten minste 55% ten opzichte van 1990 terug te dringen. In Veldhoven is de uitstoot van CO₂, het belangrijkste broeikasgas, sinds 1990 echter bijna verdubbeld. De gemeente heeft een belangrijke regierol in het verminderen van de CO₂ uitstoot van gebouwen en mobiliteit.

7.10 Mogelijk maken van het elektrisch rijden

Om het toenemend aantal elektrische voertuigen van stroom te kunnen voorzien ontstaat een toename in de laadbehoefte.

E-rijders zonder eigen parkeerplek hebben een openbare oplaadpaal nodig. Het aantal oplaadpalen moet voldoen in de laadbehoefte.

7.11 We hebben een klimaatbestendige leefomgeving in 2050.

Het wordt steeds duidelijker dat het klimaat verandert. De bebouwde omgeving is nog niet altijd bestand tegen deze veranderingen. Vanaf 2050 is de gemeente Veldhoven goed bestand tegen hitte, droogte en wateroverlast.

7.12 We verminderen de milieubelasting van luchthaven Eindhoven

We sturen in het Luchthaven Eindhoven Overleg op het verminderen van de geluidbelasting en het verbeteren van de luchtkwaliteit als gevolg van de luchthaven. We stimuleren de luchthaven om actief bij te dragen aan klimaatdoelstellingen, zoals het gebruik van duurzame brandstoffen en electrificering.

Programma 8 | Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Inleiding

Vanuit volkshuisvesting, ruimtelijke ontwikkeling en stedelijke vernieuwing dragen we bij aan het behoud en versterking van onze fysieke leefomgeving en het Veldhovense DNA. We willen dat Veldhoven ook in de toekomst net zo'n fijne gemeente is om in te wonen, te werken en te verblijven als vandaag de dag het geval is.

Om dat te bereiken hebben we in de Veldhovense Omgevingsvisie samen met de inwoners van Veldhoven beschreven hoe de gewenste toekomst van de fysieke leefomgeving van Veldhoven eruit ziet. Veldhoven groeit al flink sinds de tweede helft van de vorige eeuw en is nog steeds niet uitgegroeid.

Met haar ligging aan de A2/N2, ligt Veldhoven aan de levensader van de Brainportregio. De aanhoudende economische groei (we spreken over een schaa sprong) van die Brainportregio zorgt dat er ook de komende jaren nog een grote vraag naar ruimte om te wonen en werken in Veldhoven blijft. Die ruimte kan, zeker in Veldhoven, steeds lastiger gevonden worden aan de randen van de stad. De groei zal dus steeds meer moeten plaatsvinden binnen het al verstedelijkte gebied. Door in Veldhoven meer in te zetten op stedelijke werkmilieus, waarbij wonen, werken en voorzieningen gecombineerd worden, zorgen we dat de schaarse ruimte beter benut wordt. Door vooral te verstedelijken in het Citycentrum op De Run en langs de verbinding tussen die twee gebieden, zorgen we dat de oude dorpskernen van Veldhoven hun karakter kunnen behouden. Het mogelijk maken van die groei, zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat in Veldhoven (we noemen dat 'gezonde groei'), vraagt ook iets van onze manier van werken. Zo zullen we anders naar ontwikkelingen moeten kijken (meer integraal, in samenhang met andere thema's, visiegericht, gebieds- en opgavegericht, lerend) én de samenleving actiever moeten betrekken (vanuit een structurele dialoog over de toekomst van de gemeente, met een open houding en vanuit wederkerigheid). Deze 'gezonde groei' is alleen mogelijk als ook op onder meer het vlak van mobiliteit, voorzieningen, duurzaamheid en milieu en kwaliteit en beheer van de buitenruimte voldoende ambities worden waargemaakt.

Wonen is een belangrijk thema binnen de fysieke leefomgeving en de schaa sprong. Het betreft een primaire levensbehoefte, voor mensen met en zonder zorgvraag of beperking. Wij willen dan ook dat er voor iedereen die in Veldhoven woont, of wil wonen, een passende, toekomstbestendige woning is te vinden. Om goed wonen in een groeiend Veldhoven te kunnen faciliteren is in 2023 in aanvulling op de Omgevingsvisie de Woon(zorg)visie vastgesteld.

Zowel op het vlak van 'ruimte' als dat van 'wonen (en zorg)' maken we afspraken in de regio.

Bronnen

- Samen ruimte maken, Omgevingsvisie Veldhoven
- Goed wonen in een Groeiend Veldhoven, Woon(zorg)visie Veldhoven 2022
- Bouwen aan de toekomst, afsprakenkader Wonen SGE 2022

Doelstellingen

8.01 Werken aan een beter passende woningvoorraad

Vanuit de Woon(zorg)visie sturen we op het toekomstbestendig maken van de bestaande woningvoorraad. Dit betekent voldoende beschikbare en betaalbare woningen met een grotere diversiteit aan woningen. Aanpassingen in de bestaande woningvoorraad zouden

moeten leiden tot meer aanbod voor kleine huishoudens, ouderen en mensen met fysieke beperkingen. Bestaande woningen worden verduurzaamd en levensloopbestendig gemaakt. Ook kunnen bestaande woningen of andere panden beter worden benut, bijvoorbeeld door transformatie tot wonen, woningsplitsing en kamerbewoning. Zo kunnen meer mensen doorstroming naar een beter passende woning. Indien nodig zetten we instrumentarium in om beschikbaarheid, betaalbaarheid en passendheid te waarborgen.

8.02 Verbinden van de opgaven voor wonen en zorg

Wonen en zorg zijn geen gescheiden werelden. We streven ernaar dat inwoners met een zorgvraag zo lang mogelijk zelfstandig kunnen (blijven) wonen in een geschikte woning in hun eigen omgeving of sociale netwerk. De woonomgeving moet hiervoor ook geschikt zijn, met aandacht voor leefbaarheid, inclusie, voorzieningen en ontmoetingsplekken. Inwoners moeten zich meer bewust worden van de mogelijkheden van aanpassen van de eigen woning of doorstromen naar een meer geschikte woning. Om wonen en zorg te kunnen faciliteren, versterken we de samenwerking met de externe partners en in de regio.

8.03 Woningbouwprogramma: de juiste toevoegingen

We realiseren de schaa sprong door vanaf 2020 tot en met 2030 4.200 woningen toe te voegen aan de voorraad (5.000 tot en met 2032). Dat doen we onder andere in uitbreidingslocatie Zilverackers en in nieuwe aantrekkelijke, meer stedelijke woonmilieus, passend binnen de ruimtelijke structuur van de Omgevingsvisie. In de nieuwbouwprojecten voegen we aanvullende en innovatieve woonvormen toe voor meer differentiatie binnen de woningvoorraad. Gemeentebreed 30% sociale huur, 10% sociale koop, 15% middeldure huur, 20% middeldure koop en 25% duur segment. Op projectniveau wordt dit gespecificeerd vanwege gebiedsgericht maatwerk. We faciliteren bewonersinitiatieven en CPO-ontwikkelingen en faciliteren. Door te sturen op de kwalitatieve invulling van het woningbouwprogramma, vergroten we zoveel mogelijk de kansen op passende huisvesting voor specifieke doelgroepen, zoals lage en middeninkomens, starters, ouderen en kwetsbaren, internationale werknemers, vluchtelingen en woonwagengewoners.

8.04 We verbeteren onze dienstverlening bij initiatieven in de fysieke leefomgeving.

In de behandeling van ruimtelijke initiatieven gaan we zo vroeg mogelijk het gesprek aan met de initiatiefnemer. Door initiatiefnemers in het proces te betrekken wordt vroegtijdig duidelijk wat er voor beide partijen te wachten staat. De gemeente kan beter adviseren aan de initiatiefnemer wat er nodig is om het initiatief te laten slagen. Hierbij gaan we uit van het mogelijk maken via het "ja, mits" principe. We voegen waarde toe aan het initiatief, kunnen we maatwerk bieden indien nodig en zijn we toegankelijk en transparant richting de klant.

8.05 We kunnen werken met de instrumenten uit de Omgevingswet, zodat we onze ambities waar kunnen maken.

De relevantste instrumenten uit de Omgevingswet voor de gemeente Veldhoven zijn de omgevingsvisie, het omgevingsplan en de omgevingsvergunning. De activiteiten in het omgevingsplan zijn evenwichtig toebedeeld aan locaties. Hiermee geven we vorm aan de kernopgaven uit de omgevingsvisie en geeft dit de kaders weer waarbinnen we initiatieven mogelijk maken. Daarnaast is de organisatie ingericht en opgeleid om omgevingsvergunningen te verlenen binnen de verkorte wettelijke termijnen.

8.06 De groei van de stad wordt op een aantrekkelijke en groene manier geacommodeerd

Door bij de groei van Veldhoven voldoende rekening te houden voor de kwaliteit van de leefomgeving, zorgen we ervoor dat de inwoners de stedelijke dynamiek en het dorpse karakter van de oude kernen en linten blijven waarderen.

Financiële kaders

Er wordt kort stilgestaan bij de van toepassing zijnde financiële beleidskaders in de komende P&C-cyclus 2024 op basis van eerdere besluitvorming. Vervolgens worden de financiële begrotingskaders voor de begroting 2024 voorgesteld. Deze zijn nodig om een financieel meerjarenperspectief 2024-2027 te kunnen geven als startpunt bij de begroting 2024. Op basis van dit startpunt kunnen bij de begroting 2024 voorstellen van nieuw beleid of ombuigingsmaatregelen aan de raad worden voorgesteld. Ook van invloed op dit startpunt is een aantal overige financiële bijstellingen die tussen vaststelling van de kadernota en begroting zullen plaatsvinden.

Financiële beleidskaders

De spelregels rondom financiële beheersing (control) zijn vastgelegd in de financiële beheersverordening. Deze verordening wordt verder uitgewerkt in een aantal (beleids)nota's:

- nota rentebeleid en -toerekening;
- nota activabeleid;
- nota reserves en voorzieningen;
- nota kostentoe rekening;
- nota risicomangement en weerstandsvermogen;
- treasurystatuut;
- nota P&C cyclus 2014 aangevuld met wijziging dat van 4 kwartaalrapportages wordt overgegaan naar 3 bestuursrapportages (besluit kwartaalrapportage I-2019).

Financiële begrotingskaders

Naast financieel beleidsmatige kaders voor de komende begroting stellen we in de kadernota ook een aantal financiële begrotingskaders voor. Deze hebben betrekking op specifieke onderdelen van de begroting, zoals o.a. te hanteren percentages voor rente en loon- en prijsstijging en begrotingsevenwicht. Voor de uitwerking van de begroting is het van belang dat deze vooraf worden vastgesteld. We lichten ze hieronder toe.

Begrotingsevenwicht en sluitende begroting

Kader: De begroting 2024 heeft een meerjarig sluitende begroting en reservepositie met daarbij repressief toezicht van de provincie.

Meerjarig sluitende begroting en reservepositie

Een meerjarig sluitende begroting houdt in dat alle begrotingsjaren (2024 t/m 2027) een positief saldo (≥ 0) hebben. Tevens dient er een positieve algemene vrije reserve te zijn voor al deze jaren.

Reëel evenwicht

Reëel ramen is het uitgangspunt voor de begroting 2024 en de meerjarenbegroting 2025-2027. Dit houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar moeten zijn.

Structureel evenwicht

Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht. Incidentele lasten mogen gedekt worden door zowel structurele als door incidentele baten.

Repressief toezicht Provincie

Ieder jaar besluit de provincie op grond van artikel 203 van de Gemeentewet of een gemeente onder repressief of preventief begrotingstoezicht valt. Op basis van een

begrotingscan wordt een toets uitgevoerd. Er is sprake van repressief toezicht wanneer er in het begrotingsjaar 2024 sprake is van structureel en reëel evenwicht. Ook is er sprake van repressief toezicht wanneer blijkt dat het begrotingsjaar 2024 niet/onvoldoende structureel en reëel in evenwicht is, maar het is wel voldoende aannemelijk dat uiterlijk de laatste jaarschijf van de meerjarenraming wel structureel en reëel in evenwicht is of dat uit onderzoek blijkt dat er toch sprake is van structureel en reëel in evenwicht. Preventief toezicht volgt zodra geen sprake is van bovenstaande.

Loon-, prijs- en volume index

Indexatie is nodig om budgetten qua koopkracht op peil te houden. Het actualiseren van de indexatie heeft de volgende financiële consequenties.

Loonindex

Kader: De loonindex wordt gebaseerd op (een inschatting van) de cao-afspraken inclusief de vastgestelde werkgeverpremies. Voor de periode na de cao-afspraken wordt uitgegaan van een jaarlijkse index (inclusief werkgeverspremies) van 1,5%.

Dit kader wordt continu gemonitord en indien noodzakelijk bij een tussentijdse rapportage bijgesteld. Voor de nieuwe jaarschijf 2027 betekent dit loonbudget 2027 = loonbudget 2026 plus 1,5%.

Prijsindex

Kader: De baten en lasten worden geïndexeerd met de prijsindex die wordt gebaseerd op het Nationale consumentenprijsindex (CPI) van het Centraal Planbureau (CPB) gepubliceerd in het jaarlijkse Centraal Economisch Plan (CEP).

Eenmaal per jaar, bij de kadernota, wordt de prijsindex bijgesteld op basis van het Centraal economisch Plan van het CPB. De prijsindex wordt toegepast op de baten en lasten uitgezonderd de loonkosten (eigen index) en een aantal specifieke baten en lasten die beschikken over een eigen indexering zoals huren, pachten, subsidies, rijksbijdragen etc. Deze index wordt tussentijds niet bijgesteld. De percentages uit het CEP 2023 zijn voor 2024 3,1%, 2025 2,5%, 2026 2,4% en met 2027 2,3%. In de begroting van 2022 werd een prijsindex gebruikt voor 2024 2,4%, 2025 2,5% en met 2026 2,0%.

Jaarschijf 2027

Kader: Begrotingsjaar 2027 wordt nieuw toegevoegd met als basis 2027 = 2026 gecorrigeerd naar reële ramingen.

Een aantal budgetten die worden overgenomen van 2026 naar 2027 geven geen actueel beeld. Bijvoorbeeld, de financieringslasten (rente, afschrijving en aflossing) 2027 zijn niet actueel. Ook wordt de verwachte uitkering gemeentefonds voor de jaarschijf 2027 geactualiseerd. Tevens bevatten de bijstellingen uit bestuursrapportage I-2023 en II-2023 andere cijfers 2027 t.o.v. 2026.

Samenvatting begrotingskaders

Onderwerp	Kader
Evenwichtig en sluitend	De begroting 2024 heeft een meerjarig sluitende begroting en reservepositie met daarbij repressief toezicht van de provincie.
Loonindex	De loonindex wordt gebaseerd op (een inschatting van) de cao-afspraken inclusief de vastgestelde werkgeverpremies. Voor de periode na de cao-afspraken wordt uitgegaan van een jaarlijkse index (inclusief werkgeverspremies) van 1,5%.
Prijsindex	De baten en lasten worden geïndexeerd met de prijsindex die wordt gebaseerd op het Nationale consumentenprijsindex (CPI) van het Centraal Planbureau (CPB) gepubliceerd in het jaarlijkse Centraal Economisch Plan (CEP).
Volume index	Er wordt een volume index (areaalindex) berekend op basis van de laatst vastgestelde woningbouwplanning t.o.v. de vorige woningbouwplanning.
Nieuwe jaarschijf	Begrotingsjaar 2027 wordt nieuw toegevoegd met als basis 2027 = 2026 gecorrigeerd naar reële ramingen.

Overige financiële bijstellingen

In aanloop naar de begroting zijn naast de financiële begrotingskaders in de vorige paragraaf nog een aantal zaken van invloed op het startpunt van de begroting 2024.

Actualisatie rente(percentage)

In de nota rentebeleid en –toerekening is vastgelegd dat op basis van de bijgestelde liquiditeitenplanning m.b.t. investeringen en bouwgrondexploitatie de rentepercentages voor 2024-2027 worden geactualiseerd. De werkelijk betaalde rente die wordt gehanteerd om door te berekenen aan de bouwgrondexploitaties bedraagt 1,5%. Het omslagpercentage om het restant van de rente toe te rekenen aan de taakvelden bedraagt 0,9% in 2024 (1,0% in 2025, 1,3% in 2026 en 1,5% in 2027). Indien nodig worden in aanloop naar de begroting (na bestuursrapportage II-2022 en actualisatie bouwgrondexploitaties) de rentepercentages nogmaals herrekend. Een aanpassing van deze rentepercentages is van invloed op het begrotingssaldo.

Actualisatie kostentoe rekening

De effecten van een geactualiseerde kostentoe rekening van loonkosten en overheadkosten naar taakvelden en projecten (investeringen en bge's) zijn nog niet financieel vertaald. Deze worden ook opgenomen in de begroting 2024.

Kostendeckende tarieven

Zodra alle financiële begrotingskaders financieel vertaald zijn en rente en kostentoe rekening geactualiseerd zijn wordt in aanloop naar de begroting 2024 de nieuwe kostendeckende tarieven berekend. Het gaat om rioolheffing, afvalstoffenheffing, hondenbelasting en leges. Hier wordt op basis van eerdere besluitvorming 100% kostendeckendheid toegepast.

Tussentijdse raadsbesluiten

Tussen de vaststelling van deze kadernota en het opstellen van de begroting worden raadsbesluiten genomen met financiële consequenties. Bestuursrapportage II wordt nog door de raad vastgesteld en deze bevat ook consequenties voor de meerjarenbegroting 2024-2027. O.a. de meicirculaire wordt in deze rapportage opgenomen.